

Simpozij OBDOBJA 40

Miha Marek

Naglasni verz v slovenskih in angleških kvartinah Jana Simončiča

objavljeno v:

Darja Pavlič (ur.): *Slovenska poezija. Obdobja 40*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2021.

<https://centerslo.si/simpozij-obdobja/zborniki/obdobja-40/>

© Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2021.

Obdobja (e-ISSN 2784-7152)

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

NAGLASNI VERZ V SLOVENSKIH IN ANGLEŠKIH KVARTINAH JANA SIMONČIČA

Miha Marek

Ljubljana

mihamarek@yahoo.com

DOI:10.4312/Obdobja.40.203-216

Slovenski pesnik mlajše generacije Jan Simončič je pisal v slovenščini in angleščini. Njegove postumne *Poezije herezije* (2019) vsebujejo tudi številne pesmi v naglasnem verzu, med njimi večje število kvartin (štirivrstičnic) v obeh jezikih. Te naglasne kvartine analiziramo z določitvijo krepkih in šibkih položajev. Nato pokažemo, da se povprečno število krepkih položajev na verz ter povprečna dolžina šibkega intervala razlikujeta glede na jezik.

Jan Simončič, naglasni verz, kvartina, dvojezičnost, kvantitativna analiza

Jan Simončič, a member of the youngest generation of Slovene poets, wrote in Slovene as well as in English. His posthumous book *Poezije herezije* (Poetry of Heresy, 2019) contains numerous poems written in accentual verse, among them a large number of quartets (four-line poems) in both languages. These accentual quartets are analysed in full by determining strong and weak positions. It is shown that the average number of strong positions in a line and the average length of weak intervals differ between the two languages.

Jan Simončič, accentual verse, quartet, bilingualism, quantitative analysis

1 Uvod

Poezija slovenskega pesnika mlajše generacije Jana Simončiča (1992–2019) je izšla postumno v obsežni zbirki *Poezije herezije* (2019, ur. Nina Krajnik). Zbirko odlikuje množstvo pesniških oblik, vključno z rabo tako rekoč vseh v slovenski poeziji uveljavljenih verzni sistemov. Za slovenski prostor je posebnost tudi, da je dobra polovica zbirke napisana v angleščini. Da je Simončič enakovredno pisal v dveh jezikih, je nemara značilno za napovedujočo se kozmopolitsko literarno miselnost 21. stoletja.

Simončič je pomemben delež pesmi izoblikoval v verzu, ki teži k naglasnosti ali je že konsistentno naglasen. Naglasni verz najdemo v slovenskih in angleških pesmih. Zlasti pa je konsistenten v več ciklih štirivrstičnic (v nadaljevanju: kvartin), pisanih v slovenščini in angleščini. Te kvartine lahko uporabimo, da raziščemo, ali se lastnosti Simončičevega naglasnega verza v obeh jezikih razlikujejo.

2 O naglasnem verz

Naglasni verz (tonizem) je verzifikacijski sistem, ki ga opredelimo kot »verz s stalnim številom krepkih položajev (iktov), obseg šibkega položaja pa je spremenljiv od nič do tri- ali celo večzložen: v doljniku načeloma eno- ali dvozložen, v taktoviku pa so pogoste tudi vrstice s tri- in celo štirizložnim mediktnim intervalom« (Bjelčevič 1998b: 264).¹ Po tej opredelitvi je za tonizem bistveno le, da so verzi (do neke mere) izotonični: da imajo (do neke mere) stalno oz. predvidljivo število iktov oz. krepkih mest, število mediktnih zlogov oz. šibkih mest pa se lahko spreminja, od nič do štiri ali celo več.

Kljub imenu *naglasni verz* za opredelitev sistema ne štejemo *naglasov*, temveč ikte ali krepka mesta. Ikt je mesto, ki ga poudarimo pri skandiranju, torej ob izgovarjavi, ki poudari ritmično strukturo verza. Naglas pa je mesto, ki ga poudarimo ob naravnem recitiranju. Ti mesti se v naglasnem verz

največkrat ujemata, npr. v verz

iz Prešernovega *Ribiča*: »visóko na nébi zvézda migljá«,² toda ne vedno: ikt je lahko atoniziran, torej pri naravni recitaciji brez naglasa: »nikár naj ne veslá za njím«; zlog brez ikta pa je lahko pri naravni recitaciji naglašen: »mlád ribič céle noči veslá«. Tonizacija šibkih mest in atonizacija krepkih pa je v naglasnem verz

vendarle redkejša kot v zlogovnonaglasnem (silabotoničnem) verz

u, to pa zato, »ker naglasni verz bodisi bolj ustreza naravnemu govoru, ali ker bi številna odstopanja ogrozila percepcijo ritma« (Bjelčevič 2021). Razhajanje med iktom in naglasom se bo pokazalo za pomembno tudi pri analizi Simončičevih naglasnih verzov.

Naglasni verz se je v slovenski poeziji uveljavil v romantiki (Urban Jarnik, prevod Schillerjevega *Kneza Habsburškega*, 1821), prisoten je bil skozi 19. stoletje do moderne in še kasneje, pri Prešernu, Levstiku, Stritarju, Aškercu, Ketteju, Kosovelu (Bjelčevič 1996: 261–264, 1998: 264; Pretnar 1997: 336, 350–352), z uveljavitvijo svobodnega verza skozi 20. stoletje pa naj bi poniknil (Bjelčevič 2021). Ker se pri Simončiču ukvarjamo tudi s slovensko poezijo v angleščini, velja omeniti še, da je naglasni verz temeljni verz starih germanskih književnosti. Iz visokonemške književnosti je znan ep *Hildebrandslied* (9. stol.), iz nizkonemške pa *Heliand* (9. stol.) (Wagenknecht 2016: 44 in nasl.). Iz anglosaške književnosti je v naglasnem verz

u pisan ep *Beowulf* (8. stol.). Kot prikaže ameriški pesnik in kritik Dana Gioia, je naglasni verz (angl. *accentual verse*) tudi temeljni ritmični princip anglofonega ljudskega pesništva. Kot verzni sistem je v anglofoni poeziji ostal pomemben in produktiven vse do danes (Gioia).

3 Opis gradiva in hipoteza

V *Poezijah herezije* najdemo posamezne celotne pesmi v naglasnem verz

u (*Utrudil sem se moči svojega konja*, Simončič 2019: 176; *Grow in caring love*, prav tam: 207), pa tudi naglasne pasuse v pesmih, ki niso v celoti naglasne. Konsistentno pa

1 Termina *doljnik* in *taktovik*, ki izhajata iz ruske verzologije, lahko za namene tega članka pustimo ob strani. Za opredelitev terminov gl. Bjelčevič 1998a: 332–333.

2 Po Bjelčevič 2021. Ikta so tiskani krepko, naglasi so enolično označeni z ostrivcem.

k naglasnosti teži več ciklov štirivrstičnih pesmi oz. kvartin v slovenščini in angleščini: *Četvorke* (28 kvartin; prav tam: 68–77), *Quartette* (4 kvartine; prav tam: 270–271), *Four-poems* (51 kvartin, od tega 41 naglasnih; prav tam: 276–288), *In search of truth's patience* (4 kvartine, prav tam: 333) in *Relief* (4 kvartine, prav tam: 363). Skupno torej naštejemo 28 slovenskih in 53 angleških kvartin, ki jih interpretiramo kot naglasne.

Za ponazoritev analizirajmo po eno naglasno kvartino iz vsakega jezika. Najprej slovenski primer:

Lah**kó** bi napísal román v vérzih
 Nímam močí in struktúre v glávi
 Pél bom do onemóglosti **kot** nekóč
 Pri tábornikih **so** izgoréli v ógnju
 (Simončič 2019: 76)

Shema krepkih (/) in šibkih položajev (o):

o / o o / o o / o / o
 / o o / o o / o / o
 / o o o / o o / o /
 o / o o o / o / o / o

Gre za štiriiktni naglasni verz z eno- do trizložnim mediktanim intervalom, eno- ali ničzložnim vzglasom (anakruzo) ter ženskim ali moškim izglasom.³ V zadnjih dveh verzih je po en ikt atoniziran.

Angleški primer:

Óh, my déar párents,
 You **shó**uld'n't be réading
 These **lí**nes of láment
 And cohérent **clá**ims.
 (Simončič 2019: 276)

Shema krepkih (/) in šibkih položajev (o):

/ o o / o
 o / o o / o
 o / o / o
 o o / o /

Gre za dvoiktni naglasni verz z eno- do dvozložnim mediktanim intervalom, nič- do dvozložnim vzglasom in nič- do enozložnim izglasom. V prvem verzu je naglašeno eno šibko mesto.

V navedenih primerih je naglasni verz izotoničen: vsak verz ima enako število iktov. V drugih Simončičevih kvartinah se srečamo tudi z drugačnimi strukturami naglasnega verza. Med slovenskimi naglasnimi kvartinami prevladujejo heterotonične (med 28 pesmimi je 21 ali 75 % heterotoničnih ter 7 ali 25 % izotoničnih; gl. Tabela 1), med angleškimi pa je porazdelitev izenačena (med 53 pesmimi je 28 ali 53 % heterotoničnih, 25 ali 47 % pa izotoničnih; gl. Tabela 2). Med heterotoničnimi variantami najdemo prestopno (4/3/4/3, 1/2/1/2), zaporedno (4/4/3/3) ali podaljšano

3 Vzglas: zlog(i) pred prvim iktom v verzu; izglas: zlog(i) po zadnjem iktu v verzu.

(3/3/3/4) oz. okrajšano (2/2/1/2) strukturo iktov. Ker določena *rednost* iktov še obstaja, tak verz še vedno interpretiramo kot naglasni. Ta interpretacija je mogoča celo takrat, ko vizualni prelom verza ne sledi slišni naglasni strukturi.⁴

Kakor se v drugih Simončičevih pesmih verzni sistemi lahko mešajo, se tudi nekatere kvartine regularizirajo do silabotonizma,⁵ druge pa se deregularizirajo v svobodni verz, kjer ni več prepoznavne regularnosti iktov.⁶ Za kateri sistem gre, je v nekaterih primerih težje določljivo in interpretacija posamezne kvartine kot naglasne, ne pa svobodno verzne, je lahko dvomljiva. Iregularnosti Simončičevega naglasnega verza, ki so upoštevanja vredne, bi lahko tehtno primerjali z iregularnim naglasnim verzom 19. stoletja in moderne, kot ta pojav oriše Bjelčevič (1997: 197–199).

Naglasni verz v *Poezijah herezije* se v svoji raznolikosti ponuja številnim preiskavam. Tu bom obravnaval le eno hipotezo, vezano na Simončičevo dvojezično pisanje, in sicer, da je povprečna oblika Simončičevega naglasnega verza v kvartinah odvisna od jezika. Predvidevam, 1) da bo v *slovenskih* kvartinah verz v povprečju daljši, v *angleških* pa krajši ter 2) da bodo v *slovenskih* kvartinah mediktni intervali v povprečju daljši, v *angleških* pa krajši, ker je v angleščini za razliko od slovenščine veliko naglašanih enozložnic.

4 Analiza gradiva

Za kvantitativno analizo, ki bo omogočila preverbo hipoteze, je treba najprej ritmično analizirati vse naglasne kvartine. Pri tem kot šibka mesta štejem tudi vzglas in izglas.

Kot že omenjeno, so meje med Simončičevim heterotoničnim naglasnim verzom in svobodnim verzom včasih težje določljive, zlasti v primerih, ko je heterotoničnost izrazita, mediktni intervali pa dolgi (trije zlogi ali več). V teh dvomljivih primerih sem kvartine interpretiral kot naglasni verz na podlagi druge regularnosti znotraj pesmi, npr. tam, kjer so izotonični trije verzi od štirih.⁷ V še težavnejših primerih pa sem se zanašal na 1) subjektivni občutek regularnosti⁸ ter 2) predpostavko o večinski homogenosti kvartin, torej na načelo: ker je večina kvartin v Simončičevih cikličnih naglasnih, je v primeru dvoumnosti upravičeno sklepati, da gre za naglasni verz.⁹

4 Npr. kvartina *How on Earth did we* (Simončič 2019: 278), ki vsebuje ikte 2/3/3/4, z ukinitvijo enjambementov pa bi dobili izotonično strukturo 3/3/3/3.

5 *I fled the flood of flees* (Simončič 2019: 276), *Seemingly he faced the demon* (prav tam: 278), *Hollow cheese-cake* (prav tam: 282), *We held hands* (prav tam: 286). Kvartino *Course is aligned at* (prav tam: 282), ki jo interpretiram kot naglasno, bi lahko imeli tudi za izosilabično (vsak verz ima 5 zlogov).

6 *I found Rosa Luxembourg* (Simončič 2019: 279), *Madness* (prav tam: 280), *Considerably inconsiderate* (prav tam: 280), *My poetry has changed* (prav tam: 283), *How do you face your* (prav tam: 283).

7 Npr. *Brivnik pokosi travo* (Simončič 2019: 68), v Tabeli 1.

8 Npr. *Plesal sem z Mimi* (Simončič 2019: 68), v Tabeli 1.

9 Npr. *Seveda ljubim tudi ženske* (Simončič 2019: 70), v Tabeli 1. Drugi vprašljivi primeri so *Nekaj je treba zgraditi* (prav tam: 70), *Rabim samo 10 minut* (prav tam: 72), *Rad imam da se ena beseda nadaljuje* (prav tam: 73), *Ljubim tiste ki so mi blizu in daleč in si želim* (prav tam: 75) v Tabeli 1 ter *My poems are robes* (prav tam: 276), *Or I can descend* (prav tam: 277), *Dare you say boredom* (prav tam: 280), *Course is aligned at* (prav tam: 282), *When I come to the end* (prav tam: 333) v Tabeli 2.

Str.	Prva vrstica	Schema krepkih in šibkih mest po verzih
68	Brivnik pokosi travo	/ o o o / / o o / o / o o / / o o / o / / o / o o / o o / o
68	Plesal sem z Mimi	/ o o / o o o o / o o / o o / o / o o / o / o / o / o / o
68	Stres je lahko Cerkven	/ o o / o / o / o / o o o / o o o / o / o / o / o / o o / o o /
69	Obiraš češnje na Krasu	o / o / o o / o o o o / o / o / o / o o o o o / o / / o o o / o / o
69	Plastični Jezus je nosil Anjo	/ o o / o o / o / o o o / o o / o o o o o / o / o o / o o / o o / o o / o o / o o / o
69	Burek je spečen iz solz	/ o o o / o / o / o o o / o / o o / o o o o o / o / o / o o o / o o o /
70	Seveda ljubim tudi ženske	o / o / o o o / o o / o o / / o / o o / o o / o / o / o o / o o / o o / o o / o o
70	Nekaj je treba zgraditi	/ o o / o o / o o o / o o o / o o o o / o o o o / / o o / o o / o
70	Rekel sem odgovornost	/ o o o o / o o / o o / o o / o / o o o / o o o o o / o o / o o
71	Resna pot vodi do sanj	/ o o / o o / o o / o / o / o / o o o / o / o o / o o o / o o / o

71	Premaknil sem se z mesta	o / o o o / o / o o o o / o / o / o / o o o / o o o o / o / o o o o / o / o
71	Pisava je nit ki jo potegnejo	o / o o / o o o / o o / o / o o / o o o / o o / o o o / o o o o o / o o / o o / o
72	Rabim samo 10 minut	/ o o / o / o / o / o / o o o / o o / o o // o o / o o o / o / o
72	Past je najboljša glasba	/ o o / o / o o / o o o o / o o / o / o o o / o o / o o / o / o / o o o o / o o o / o o
72	Na poti na vrh si	o / o o / o o o / o / o o / o o o / o o / o
73	Rad imam da se ena beseda nadaljuje	/ o / o o o o o / o o o / o / o o / o o // o o / o o // o / o o / o o / o o / o
73	Poklical sem urbano in šofer me je mahnil	o / o o o / o o o / o o / o o / o o / o o o // o o o o o / o o o / o o / o o / o o / o o / o o o / o o / o /
73	Kadar se umaknem grem	/ o o o / o / o / o // o o / o o / o o o / o o / o o o / o o / o / o
74	Komu se zdi da ga poezija ne spominja	/ o o / o o o o / o o o / o o / o / o o / o / o o o o // o / o o / o o / o o / o o / o
74	Korak predolgo sem okleval	o / o / o o o / o / o o o o / o / o o / o / o o o / o o o / o o o / o / o / o
74	Ko bi rešil svet bi se skalilo nebo	o o / o / o o o / o o / o o / o o o / o o o / o o / o / o o o o / o o o / o o / o o / o o o / o

75	Pripravil bi verz ki vpelje čoln na morje	o / o o / o o o / o / o o / o o / o o / o o / o o o o / o o / o o o o / o o / o o / o o o o / o o / o o / o
75	Soča je polna trupel in iznakaženih hrbtenic	/ o o o o / o o o o / o o o o / o / o o o o / o / o o / / o o o o o / o / o o o o / o o o / o o o / o o / o o / o
75	Ljubim tiste ki so mi blizu in daleč in si želim	o o / o o o o / o o / o o o o / o o o o / o o o / o / o o o / o / o o / o o / o o o / o / o o o o / o o / o o / o
76	Rock je čisto zabavna glasba	/ o / o o / o / o o o / o o o o o / o o / o / o o / o o / o / o o o / o o o / o / o o o / o / o o /
76	Lahko bi napisal roman v verzih	o / o o / o o / o / o / o o / o o / o / o / o o o / o o / o / o / o o o / o o / o / o
76	Jezik se transformira v elektriko	/ o o o o / o o / o o o / o o o / o / o o / o o / / o o / o / o o / o o / o o o / o / o o o / o o / o
77	Listi se obračajo v jesenskem vetru	/ o o o / o o o / o / o o / o o o / o o / o / o / o o / o / o o o / o o o / o / o o / o o o o / o / o o / o

Tabela 1: Analiza 28 slovenskih naglasnih kvartin.

Str.	Prvi verz	Shema krepih in šibkih mest po verzih
270	A violet sound	o / o / / o o / o / o / o / o
270	Since I am dead	o / o / o / o / / o o o / / o o /
270	I lost my face behind	o / o / o / o / o / / o o / o / / / / o o /

271	Rocks have fallen out	/ o / o / / o / o o / o / o o / o / o / o / o /
276	Oh, my dear parents	/ o o / o o / o o / o o / o / o o o / o /
276	English makes my words	/ o / o / o o / o o / o / o o / o o /
276	My poems are robes	o / o o / o / o / / / o o / / o
277	Or I can descend.	o / o o / / o / / / o o / o o / o
277	I lost myself in ticking	o / o o o / o / o o / o / o o o / o o / o
277	What do you do on a	/ o o / o o / o o o / o o / o / o o / o o o / o
277	Sudden shift of light	/ o / o / o / o / o / o o / o o / o / o o /
278	»How on earth did we	/ o / o o / o o / o / / o o o / o / o / / o o / / o
278	Kill me in the moonlight	/ o / o / o / o o / o o / o o / o / o o / o /
278	I crossed the university park.	o / o o o / o o / / o / o / o / o o / o / o / o

279	Play with the law	/ o o / o o o / o o o / o / o / o o o / o / o
279	When I question the cause	o o / o o / o o / o o o / o o / o o o / o / o o o / o o / o o
279	Nuisance is a playful	/ o o o / o o / o o o / / o o / o o o o / o o o /
280	My poems are	o / o / o o o / o o / o o / o o o /
280	Dare you say boredom	/ o o / o o / o / o o o // //
281	The four payments	o // o o o / o / o / o / o / o o /
281	Nietzsche's wisdom	/ o / o o o / o / o / o o / o o / o
281	When I turn the nighthawk	o o / o / o / o o o / o o o o / o o / o o / o /
281	Young nights of hollow	// o / o / o / o / / o / o o //
282	Paintings everywhere	/ o / o o o / o o o / o / o /
282	Waking misfortune	/ o o / o / o / o o / o o / o o o / o o / o / o

282	Course is aligned at	/ o o / o o / / / o / o o o / / / o / o
283	How do you charge	/ o o / o o / o / o o / o o / / o / o
283	Shut up. This is all I wanted	/ o o o / o / o o / o o / o / o o / o / o o / /
284	Crawling tingling in	/ o / o o o / o o / o o o / o / o / o /
284	Tell me your secret	/ o o / o / o o / o / / o o o / o / o o / o
284	Sounds like a day's job	/ o o / o o / o / o o o / o o o / o o / o /
285	The goal of being	o / o / o o / o / / o o o o / o / o o / o o o
285	My cubes lead me	o / / o o / o o / / o / o o / /
285	I carry the loads	o / o o / o o / o o o o / o / / o o
285	Carefully built blocks	/ o o / / o / / o / o o o / o / o o /
286	Crescent croissant.	/ o o / o / o o / o / o / o o o o / o / o

286	Sadly, this is where it	/ o o o / o o o / o / o / o o / o / o / o
286	I have stopped writing	o o // o o o / o / o o / o / o o / o o o / o
287	Housing all of them	/ o / o o // o o / o o / o o o / o o / o / o o /
287	Housing all of them	/ o / o o / o / o / o / o o o o / o o / o o /
287	Housing all of them	/ o / o o / o o / o / o / o o o / o o o / o o / o
287	I am safe to say that	o o / o / o o / o / o o / // o o / o o / o / o
288	A double paradox of	o / o / o o o / o o o o / o / o o / o / o o o /
288	Turn off your cell phone to	/ o o / o o / o o o o / o o / o / o / o o / o
288	Call the ambulance of	/ o / o o o / o o o / o o / o o o / o / o /
333	The need to respect	o / o o / / o o o / o / o o o / o o o / o o /
333	Quadruple thoughts	o / o / / o o / o o / o o / o o o / o o //

333	I find respite in writing	o o / o o / o / o o o / / o o / o o o / o o o / o
333	When I come to the end	o o / o o / o o / o / o o o / / o o o o / o / o
363	There's a relief	/ o o / o / o o o / / o o / o o / o /
363	I criticize people	o / o o / o / o o / o / o / o o / o o / / o
363	So in writing one finds	o o / o o / o / o o o / o o o / o / o o o / o o / o
363	A sharp knife could have	o / / o / / o / o o o / o o / o / o o / o / o / o o /

Tabela 2: Analiza 53 angleških naglasnih kvartin.

5 Izračun

Statistična vrednost	Slovenske kvartine	Angleške kvartine
n = število enot	112	212
μ = aritmetična sredina	3,41	2,14
σ^2 = varianca ¹⁰	0,6527	0,2664

Tabela 3: Statistične vrednosti za primerjavo števila iktov na verz.

Na podlagi navedenih vrednosti opravimo Studentov t-test, s katerim preverimo, ali je razlika med povprečjema dveh neodvisnih vzorcev z normalno porazdelitvijo statistično pomembna (tj. »značilna«), torej ali izhaja iz realne razlike med populacijama ali pa je le posledica naključne izbire enot v vzorec.¹¹ Izberemo 5-odstotno stopnjo značilnosti (0,05).¹²

t vrednost = 15,024

p vrednost = 0,000

10 Varianca je mera tega, kako so dejanske vrednosti spremenljivke razpršene okrog pričakovane vrednosti.

11 V našem primeru imamo sicer opravka z dvema celotnima populacijama, ne z vzorcema.

12 Stopnja značilnosti izraža verjetnost, da zavrnemo ničelno hipotezo, torej hipotezo, da se povprečji *ne* razlikujeta značilno, če je resnična. Stopnja 0,05 je pri testiranju hipotez najobičajneje rabljena, zato smo izbrali to.

Iz pregledne tabele t vrednosti sledi, da se pri 5-odstotni stopnji značilnosti naši aritmetični sredini razlikujeta statistično značilno, kar dokazuje realno razliko v številu iktov na verz.

Povprečno število iktov na verz v slovenskih kvartinah je 3,41, v angleških pa 2,15. Studentov t-test pokaže, da je razlika med povprečjema statistično značilna. Število iktov na verz se med slovenskimi in angleškimi kvartinami torej realno razlikuje.

Statistična vrednost	Slovenske kvartine	Angleške kvartine
n = število enot	491	666
μ = aritmetična sredina	1,56	1,03
σ^2 = varianca	1,1914	0,8550

Tabela 4: Statistične vrednosti za primerjavo dolžine mediktних intervalov.

Na podlagi navedenih vrednosti opravimo Studentov t-test za preverbo značilnosti razlike med povprečjema. Izberemo 5-odstotno stopnjo značilnosti (0,05).

t vrednost = 8,701

p vrednost = 0,000

Iz pregledne tabele t vrednosti sledi, da se pri 5-odstotni stopnji značilnosti naši aritmetični sredini razlikujeta statistično značilno, kar dokazuje realno razliko v dolžini mediktних intervalov.

Povprečna dolžina mediktnega intervala v slovenskih kvartinah je 1,56 zloga, v angleških pa 1,03 zloga. Studentov t-test pokaže, da je razlika med povprečjema statistično značilna. Dolžina mediktних intervalov se med slovenskimi in angleškimi kvartinami torej realno razlikuje. Mediktни interval je v angleških verzih verjetno krajši zato, ker je v angleščini za razliko od slovenščine veliko naglasnenih enozložnic.

6 Sklep

Potrdili smo hipotezo o razliki med lastnostmi naglasnega verza v Simončičevih slovenskih in angleških kvartinah. Ta razlika kaže na Simončičevo dvojezično občutljivost, saj pesnik ob pisanju v istem verzem sistemu sledi naravi jezika, v katerem piše. Kako lastnosti jezikov, npr. pregibnost v slovenščini ali več naglasnenih enozložnic v angleščini, vplivajo na Simončičevo verzifikacijo v naglasnem, pa tudi drugih verznihih sistemih, bi bilo mogoče tehtneje določiti le z izčrpno raziskavo celotnega pesniškega opusa.

Že ta kratka analiza vodi v nadaljnja vprašanja ob Simončičevem naglasnem verzu. V obravnavanih kvartinah bi lahko npr. klasificirali heterotonične naglasne vzorce ter morebitne vzorce vzglasov in izglasov. Onkraj verzološke analize pa sega vprašanje, ali je Simončič znanje in navdih za lastni naglasni verz črpal iz kake določene pesniške tradicije, kjer je ta verz uveljavljen, npr. slovenske ali angloameriške. Če bi poznali Simončičeve vire in zglede, bi bilo morda lažje intepretirati tudi nekatere formalne vidike njegovih pesmi.

Dana Gioia ob koncu svoje predstavitve naglasnega verza v angleško govoreči poeziji optimistično zapiše: »Če naglasni verz uporabljamo večje in domiselno,

bo zvenel nenehno sveže«. Simončičeve pesmi kažejo, da naglasni verz vendarle ni izginil iz slovenske poezije in da je mogoč celo v *slovenski poeziji v angleščini*. Simončičev pesniški opus, ki je prava verzološka zakladnica, lahko nedvomno ponudi še številne verzološke, literarnozgodovinske in literarnoteoretske uvide.

Literatura

- BJELČEVIČ, Aleksander, 1996: Verz slovenske moderne – silabotonizem in tonizem. *Slavistična revija* XLIV/3. 253–268. Na spletu.
- BJELČEVIČ, Aleksander, 1997: Zgodovina slovenskega verza – skica. *Slavistična revija* XLV/1–2. 191–201. Na spletu.
- BJELČEVIČ, Aleksander, 1998a: Svobodni verz slovanskih narodov. *Slavistična revija* XLVI/4. 325–337. Na spletu.
- BJELČEVIČ, Aleksander, 1998b: Svobodni verz. 1, Svobodni verz ni niti iregularni silabotonični, niti naglasni verz. *Jezik in slovstvo* XLIII/6. 255–268. Na spletu.
- BJELČEVIČ, Aleksander, 2021: *Tonizem ali naglasni verz*. Rokopis predavanja.
- GIOIA, Dana: *Accentual Verse*. <https://danagioia.com/essays/writing-and-reading/accntual-verse/> (dostop 15. 5. 2021)
- PRETNAR, Tone, 1997: *Iz zgodovine slovenskega verznege oblikovanja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- SIMONČIČ, Jan, 2019: *Poezije herezije*. Ljubljana: Slovensko društvo za lacanovsko psihoanalizo.
- WAGENKNECHT, Christian, 2016: *Deutsche Metrik: Eine historische Einführung*. München: C. H. Beck.